

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libentē (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytösdéskben.

A Szent István Terem megnyitása.

Sokat reméltünk, biztunk a fényes sikerben, s boldogan érezzük, hogy az eredmény nemcsak bennünket lepett meg várakozáson felül, hanem a közönséget is, hogy — úgy szólván — nem volt senki, a ki a látottak felett való elragadtatásának és örömeinek kifejezést ne adott volna. A Szent István Terem jövője meg van alapítva. Megnyerte a legszilárdabb alapot, a közönség bizalmát, kik egyhangu magasztalással emlékeznek meg az épület architekturai előnyeiről és szépségeiről.

Az ünnepélyt szt. mise előzte meg, melyet fél 11 órakor a székesegyházban Mayer Károly apátkanonok, a Kath. Kör elnöke mondott. Hiszen az első aktusnak a hájának kellett lenni a Mindenható trónja szármolyánál, Ki a nagy napot megérnünk engedte.

Szt. mise után, melyen az érdeklődő vendégek s a Kör tagjai impozáns számmal vettek részt, a közönség sietve sietett a nagyterem felé. Az előcsarnok, valamint a lépcsőház délszaki nővényekkel és szőnyegeikkel volt díszítve.

Erzsébet Amália főhercegnő Zichy János grófnak levélben s Szuborics Jenő apátkanonokhoz szóval is kifejezte, hogy tekintettel arra a súlyos csapásra, mely az uralkodó családot érte, legnagyobb sajnálatára nem lehet jelen a megnyitáson, de lélekben ünnepel ő is és Isten bőséges áldásáért eszedezik a szép kezdet folytatására.

A megnyitón ott láttuk dr. Városey Gyula megyés püspököt, Zichy Jenő grófot, városunk országgyűlési képviselőjét, ifj. Zichy János grófot, Széchenyi Viktor grófot nevével, Csulai Kégl Györgyöt, Piáth Pál báró főispánt, Zichy Rafael grófot nevével, Gaudernack József altábornagyot családjával, Szögyény-Marich Julia alapív. hölgyet, Szögyény-Marich Gézát, Havranek József polgármestert nevével, Huszár Ágost alispánt, Siebenrock bárónét, Meszleny Pál országgy. képviselőt, Meszleny Bencét, Daróczy István törvénysz. elnököt, Szenczy Győző főgimn. igazgatót, Plossek Ferencet, Alaghy Dezsőt, Dieballa Györgyöt, Reé István főkapitányt családjával, Kovács Alajost családjával és még számosakat, úgy hogy a széles, tágas nagyterem zsufolásig megtelt a néző közönséggel.

A program első pontját a Kath. Kör vegyes énekkara töltötte ki a Hymnus énekletével. Gyönyörű látvány volt s rendkívül kellemesen lepte meg a közönséget a diszes hölgykoszoru fölvonulása, melyben városunk szépei foglaltak helyet. Mosolygó kedves kép, melyben csak gyönyörködni lehetett. Mögöttük a férfiak foglalt helyet. A dirigálást a sok dícséretet aratott kitünő zenész dr. Kneifel Ferenc vezette. Utána Gremspurger István apátkanonok, a házépítő egyesület elnöke tartotta magvas, szép beszédét, melyben a ház történetét adta elő a következőkben:

Méltóságos és Főtisztelendő Püspök ur,
Mélyen tisztelt vendégek!

Sokszor láttam már madarakat fészkelni, s mindig megilletődve szemléltem, hogy midőn elkészítették pelyhes otthonukat, kiütnék fészük szélére s oly vidáman csicseregnek, vagy énekelnek, hogy magamban mindig azt gondoltam: ugyan mit beszélhet csicseregésük, miről szólnak? Talán örülnek bevégezt munkájuk sikerén s hátat adnak a Teremtőnek; s ez az ő házfelavatásuk.

Az Isten képe teremtett, észszel és szívvel megáldott ember bizonyos műveléssel szokta új otthonát felavatni, jelen voltam sok házfelavatási ünnepségen, de legjobban meghatott egy egyszerű munkás ember házfelavatási ünnepélye. Miután megáldottam a házat, bevonult családjával az a szegény ember, mint egy kis-király szűk birodalmába, abba a názáreti kis házhoz hasonló szegényes házikójába, s látta családjának örvendészt, vidámító boldogságát; s hallja magzatjainak ártatlan dicsékvését: „*Ugy-e apa ez a mi házunk*“ hitvesének igazi keresztény anyához méltó szavai: „*ez less a mi családi szentélyünk*“, s midőn e szavakra annak a családfőnek szemében örömkönyveket láttam ragyogni, azt gondoltam hogy ez a szegény ember úgy érzi, hogy a földről száműzött paradicsomi boldogságnak, az ő kis családi szentélye menedékhelye lesz, s tudom hogy ennek a családnak boldogsága, határos az angyalokéval, — „*kevésbé telled őt kisebbé az angyaloknál.*“

De nemcsak egyes családok, hanem nagyobb társulatok életében is előfordulnak ily örvendés események, melyeknek hatása alatt ki-gyulnak a keblekben az örömtűzek s magasra lobognak a lelkesedés lángjai. Ily örvendés esemény ünnepelése hozott minket is, — mint egy nagy család — egybe a kath. egyetletház Szt. István termének felavatására.

Istenházaiban kezdtük ünnepélyünket, hol örömrünk s lelkesedésünk zsengett háláadásul bemutatnánk az Urnak; mert soha nem tapasztaltuk jobban, mint ezen vállalatunkban a közmondás igazságát: „*Ember tervez, Isten végez.*“ Soha nem éreztük oly érzékenyen, mint ezen merész vállalatunkban az irás szavainak jelentőségét: „*Sen az ki ültet, sem az a ki öntöz valami, hanem a ki növekedést ad: az Isten.*“

Isten házából ide jövőn ünnepélyünk színhelyére, a mint lábaink Szt. István termének tornácaiban állanak hálattal örömmel, nyelvünk vigassággal, mert kellemesek a hajlékok s arany-nál fényesebben beragyogja főpásztorunknak és egy fényes vendégseregnek kegyes megjelenése. Isten hozta!

Midőn a Kath. egyesületi ház Szt. István termének a jait mai nappal megnyílnak a nyilvánosság számára, én ez alkalomból az ünnepély keretébe illelnek tartom, s azért kérem méltóztatásuk kegyesen megengedni, hogy igen röviden előadhassam az egyesületi ház eredetének történetét és célját.

A Kath. egyesületi ház eszméjét 1894-ben Székesfehérvárott tartott országos Kath. nagygyűlés alkalmával felmerült kellemetlen incidensek vetették felszínre. Midőn Üdvözítőnk e világra jött, nem volt számára Bethlehenben hely, a szálláson; övéhez jött, s övéi nem fogadták be őt. Ugyanilyen sors várakozott Székesfehérvárott a Kath. nagygyűlésre is. A Kath. nagygyűlést előkészítő bizottságnak nem kaptunk alkalmas helyiséget, sőt magának a nagygyűlésnek is

csak az utolsó napokban, nagy erőfeszítéssel sikerült a Lövöldét megkapni. Ezeket nem panasz-képp hozom fel, sőt örömmel azon igazság szemléltetése, hogy Isten a rosszat is javunkra engedi megtörténni; hát csakugyan, ha akkor a Kath. nagygyűlés megtartása elé nem görődünk akadályok, annyi bizonyos, hogy ma nincs Kath. egyesületi ház, nincs a városnak is díszére és előnyére szolgáló Szt. István terem, pedig nálunk egy alkalmas helyiségre, hol nagyobb gyűléseket, ünnepélyeket, felolvasásokat s hangversenyeket lehetne tartani nagy szükség van; nagy szükség van különösen a Kath. társulatoknak, hogy üdvös tevékenységüket, a társadalom s a haza javára kifejthessék.

Minthogy egy ily helyiségnek égető szükségét éreztük, egy kis társulat alakult egy Kath. egyesületi ház létesítésére; tekintve azonban az akkori viszonyokat s erőnket mérlegelve, nem is mertünk egyelőre tervünkkel a nyilvánosság elé lépni, nehogy ránk alkalmazzák az evangéliumi példabeszédet: „*Ez az ember kezd építeni s nem tudja befejezni.*“ Szent emlékü IX-dik Pius pápának mondá egyik alküccájában „*speramus contra spem*“ reménylünk a reményelenségben, ily lelki állapotban őriztük mi is pár évig tervünket, csak mikor ismételve örömmel tapasztaltuk, hogy valahányszor a Kath. Kör a főtiszt. ciszterciata rend szívességéből a gymnasium dísztermében hangversennyel összekötött felolvasásokat rendezett, a közönség nemcsak megtöltötte mindig a termet, de többen kifejezést is adtak azon óhajunknak: bárcsak minél gyakrabban részesülhetnénk ily nemes élvezetben; a tisztelt közönségnek ily rokonszenves érdeklődése, mintha azt mondta volna nekünk: „*Tudjátok meg hogy Isten nem a félelemnek, hanem az erőnek és szeretetnek lelkét adta nekünk*“ elhatároztuk tehát, hogy tervünket nem rejtjük tovább is véka alá, hanem a nyilvánosság elé lépünk vele, bizunk ügyünk nemes s hazafias céljában s mindenkifelelt Isten segédelmében, hisz nemes, hazafias s kulturális célért küzdeni, sőt még bujni sem szegény, győzelem után pedig annál nagyobb az öröm, minél nagyobb akadályokat kellett legyőzni. A katonáknál büszkébb zászlójár, minél jobban van kicsipkézve az ellenség golyói által s nem keserűséggel, hanem örömmel gondol vissza kiállott fardalmi és szenvedéseire. — „*Ah házám de szerettek mióta sokat szenvedtem érted.*“

1897. nov. 23-án kibocsájtottuk első felhívásunkat a kath. egyetli ház pártolása ügyében, s az eredmény? ... Nem csurgott záporként. 1898. aug. 17-ike nagy horderejű nap volt az egyetli házra. E napon jelent meg, az óhajtvá várt galamb, a reménység zöldelő ágával s a galamb a helybeli főtisztelendő káptalan levele volt, mely arról értesíti az építő társaságot, hogy a boldog emlékü Reseta alapítványa 21,000 koronás raját, mely felett egyedül a káptalan szabadon rendelkezik, telekszerzésre vagy építésre rendelkezésre bocsájtja, miután már aláírás útján is ennyi bejött, most már csak a telek hiánya hátráltatta az építkezés megkezdését.

1902. év ápril 26-án az építőtársulat elhatározta, a Szögyényi-palota megvételét 100,000 koronáért. Ugyancz év aug. elején elkezdte az udvari helyiségek átalakítását a kath. kör számára, hová a kör nov. 1-én be is vonult. — De hiányzott még mindig főcélunk egy nagy díszterem. Felkértük Say Ferenc építész urat, hogy készítene tervet. Midőn Say ur a tervet bemutatta ez egy a társulatot, mind az érdeklődőket annyira

Mai lapunk 4 oldal.

elragadta, hogy elhatározták annak kivételét. Kivétel az szakértőknek bírálat végett, s miután a bírálat azt technikai, úgy architeonikus és aesthetikai szempontból igen sikertelt műnek nyilvánította, a városi takarékpénztár a finanszírozást, Krécsey Miklós királyi mérnök ur pedig az építési ellenőrzést megígérte.

1903. év április elején az építő egyesület elhatározta a díszterem felépítését, s nagy öröm és lelkesedéssel az alapozási első ásásokat a jelenlevő társulati tagok mindjárt meg is tették; s ma december 20-án Isten jóvoltából tartjuk a felavatási ünnepélyt.

Mélyen tisztelt közönség!

Történelmi nagy események színhelyén nem maradhat érzéketlen az ember, önkéntelen magába száll a lélek, s elmerengésében elvonulnak lelki szemel előt az azon nagy, a nemzet jólétére, vagy gyászára vonatkozó események. Ezen a helyen a hol most ünnepelünk, állott egykor a honalapító Szt. István apostoli királynak palotája; nem tévedésből, szándékosan mondtam Szt. Istvánt honalapítónak; mert Árpád szerezte ugyan e hazát a magyarnak, fegyverrel, vitézséggel; de Szt. István alapított itt Istennek ihletett bölcsességével ezer év viharait kiállt keresztény magyar királyságot. Kegyeletesnek tünik fel nekem az isteni gondviselésnek azon intézkedése: hogy ugyan e helyen, hol egykor Szt. István király palotája állott, melyben a magyar királyság s keresztény civilizáció bölcsője ringott, ugyan e helyen 900 évvel később a keresztény civilizáció restaurálására a királyi palota porai felett főnixként egy kulturális intézmény támad fel — habár nemis hadani király fényében — de hisz a király leányának ékességébe belülről van az ő rendeltetésében; de itt áll a szt. István terem üde ifjúságában, bájos egyszerűségével, mint egy jegyes menyegzőjének napján menyasszonyi díszben, s hálás szívvel köszöni, hogy őt menyegzőjén magas megjelenésével megörvendeztette, köszöni e fényes társaság szives részvételét; főpásztorát pedig esdve kéri, tegye fel rá a koszorút s adja rá áldását, hogy ékességével s szépségével utjára indulhasson, járjon szerencsésen, s hasson üdvösen.

A megnyitót után dr. Városv Gyula megyés püspök kísérételev kivonult a lépcsőházba, s elhelyezte az épület zárókövét.

Ezt követte lendületes, szép előadásával Ruff Béla takarékpénztári tisztviselő Philipp István főgimn. tanár következő gyönyörű költeményének elszavalásával:

ÉBREDÉS.

Sokáig dült török, tatár hatalma,
Lángba borítva kunyhót, palotát.
Feldúlá ösünk szentelt hantjait
S dicső királyink áldott hamvait
Bősz martalócok sárba taposák.

Bús romjain pazar szentélyeinknek
Rongyos pogányhad vad danája zeng;
A letarolt virány, arany mező
— Megannyi gyászos, néma temető —
Felett hollók sötét hada kereng.

De bármint ronták is „Virágos kertünk”,
Nem gázolák le legszebb bimbait . . .
Örök tavasz sóhajta illatát:
A honfi szívbén élt, virult tovább
A jó Remény a Szeretetet s a Hit.

Az elnyomottak, rabnak kebelében
Új rügy fakad a sóhajok nyomán
S lelki szeme törve az éjen át,
Ledöntve rémes bőrtöne falát,
Elrövedez egy jobb kor hajnalán.

S az Ur megszanja szenvedő, rab népét:
A puszta földön ébred új tavasz;
Máriás zászló tornony, várlokton;
A dús virágos messze tájakon
Zengő himnusszá lesz a halk panasza.

De hajh, idővel gögös lesz az ember;
Megújja az Ur jószágát, kegyét.
Nem kell már áldó, védő szent keze:
A „Szabad Szellem” lesz az istene,
Neki áldozva lelkét, mindenét!

S ez ádáz szellem tépi égi lánczát . . .
Hatalma nagy: mérí a végtelent . . .
Egy istenadta kis viskó helyén,
Egy ingó kicsiny, gyöngye sárteken
Egeket dönt . . . világokat terem . . .

De midőn kész nagy, szédületes műve
S valónak véli roppant álmait,
Rémülve látja, hogy — bár csak pehely —
Nagy világában nincsen annyi hely,
Hol kipihenje fáradaimait . . .

Ű hogy végsőt villan háborgó elméje,
Es csak romot lát megtörő szeme,
Megtudja, érzi, mily hívány hatalma,
Hol kezdődik az Eg bírodalma,
Hol elhagyott, igaz, nagy Istene.

És ime most is, e dermesztő éjben
Az Ur szava, búvós lehellete
A sivár szívbén friss bimbót fakaszt,
Ébreszti újra az örök tavaszt . . .
Tengerzúgásként szől dicsérete.

Feltámadunk: im' első szent királyunk
Fényes lakának ez áldott helyén
Új bástya őri régi, szent hitünk'
Pogány, rossz szellem nem bírhat velünk:
Az ősi zászló leng a tetején.

Oh, védv várunkat égi nagy Patronánk!
Szünetlen hullad áldásod reánk,
Hogy épülve az Ur igéretén,
A szeretet és reménység ölné,
Örökké éljen szent Hitünk s Hazánk!

Majd ifj. dr. Zichy János grófnak záróbeszéde következett, melyet a közönség feszült figyelemmel hallgatott. S méltán, mert eszmékben gazdagabb, költői szépségekben tündöklőbb beszédet alig hallottunk mostanában. Olvasóink gyönyörködtetésére egész terjedelmében adjuk:

Méltóságos Megyéspüspök Ur!

Mélyen tisztelt Közönség!

Azon nagyszabású és érdekes beszéd után, melyet az építő bizottság elnökétől hallottunk, melyben Gremsperger apátkanonok ur ő nagysága fejtegette e kath. Otthon keletkezésének történetét, célját és rendeltetését, nekem tulajdonképen kevés mondanivalóm van még. Mindenek előtt azonban örömmel akarok kifejezést adni a felett, hogy tanuja lehettem egy olyan ünnepélynek, mely meggyőződésem szerint határkövet jelent a megye s e város kultúrtörténetében. Egy épület, egy palota emeltetett buzdó és áldozatkézzel idealisták jóvoltából azon célból, hogy tovább folyjon itt az a munka, melyet folytatni kötelessége mindenkinek, aki a katolikusok társadalmi együttműködésének súlyát és jelentőségét tulajdonit, aki tudja és érzi, hogy a magyar katolikusok összességében egy öserő, egy erkölcsi hatalom lakik, melyet ápolni, fejleszteni és irányítani első sorban a haza érdekében kötelességünk.

Tisztelt Közönség! Sokszor hallottam hangsúlyozni azt a tételt, hogy a társadalomban lévő felekezetek egyenkénti tömörítése vétek a társadalom összessége ellen, mert azt részekre elválasztja. Összintén megvalíva soha sem osztottam ezt a felfogást, mert nem értem. Hiszen az egyes felekezetek tényleg léteznek; ezen tömörítési akció tehát nem bomlasztó, hanem ellenkezőleg a létező parikularis erők felhasználása egy közös cél: a haza javára. Hiszen az a vallásos élet, melyet e házbán fogunk ápolni, kiegészítő része lesz annak az erkölcsi alapnak, a mely a hazának képezi támaszát és talpkövet; a vallási élet, mely itt fog intenzívebbé tétetni: a haza polgárainak lelkét és szívét nemesíti; a vallás vigasza s az a remény, mely a hitéletet mindenkinek itt fogja nyújtani, mindannyiunknak új életerőt, bátorságot és kedvet ad minden munkára. Es végre, a tulvilágba vetett hit megerősödése, mely szintén a hitélet kultúrájával jár, nem biztosítja-e lelkünk egyensúlyát, melyre az államnak is nagy szüksége van azért, mert nem tépelődő skeptikusokra, ekvilibristák polgárokra, hanem nyugodtan, bizalommal, következetesen dolgozó munkásokra van szüksége!

Ne kicsinyelje tehát senki, különösen állami szempontból nem a társadalmi élet ezen empiriumait. Ezek az empiriumok valóban társadalmi

életünk szentélyei, melyek kis oázisok ugyan: de azért nagy missiót vannak hivatva teljesíteni a mai korban, melyben a cinizmus, a kételey, a tagadás és a kétségbeesés orgiákat ülve a polgárság ezreinek lelki életét megmetélyezi és elorsvasztja és aggódó, tépelődő, ideges, elégedetlen, sőt boldogtalan embereket nevel.

Ezek az empiriumok ma ugyszólván egyedüli menedékhelyei a modern élet állai megtepett idealizmusnak, mely az ég csillagaiból akarja venni fényét és ragyogását, de azokra alig képes ma már feltekinteni; mely a csillagok fölé tör és még mielött azokat elérhetné, szárnyszegetten hull alá; és menedékhelye azon eszményiségnek, mely fájdalom, naponta enyészik a modern filozófia lelketlő hatása és a létező küzdelem idegbontó befolyása alatt.

De m. t. közönség! Nemcsak a modern filozófia, hanem a létező küzdelem is megáll ezen kath. intézmények küszöbe előtt, itt mindannyian barátok és testvérek vagyunk, egyenlők és egyformán szabadok azon korlátok között, melyeket vallási meggyőződésünk szab számunkra. Demokratikus intézmény tehát tagadatlatlanul egy kath. kör, de a legnemesebb demokracia az, mely benne honol azért, mert a hívők aristokraciája az, melyet magába egyesít. Csupa nemes ember, kiket vallási meggyőződésük, hitük nemesíti állandóan; csupa olyan ember, aki megfélelő erkölcsös életet akar élni azért, mert hisz vallása etikája szerint akarja berendezni életét. Kérdem: nem melegágya e ez az állam kultúrkepes és az erkölcsi fejlődés előfeltételeivel bíró polgárainak, nem egyenesen állami érdeke-e tehát az, hogy ezen empiriumok szaporodjanak? De ne csak szaporodjanak m. t. közönség, hanem mindenekelőtt tökéletesedjenek önönmagukban és önönmaguk által úgy, hogy pl. a szefesfehérvári belv. kath. kör tökélye is ne álljon csak ezen épület monumentalitásában, hanem álljon mindenekelőtt tagjainak hitbeli kiválóságában és jóerkölcsében, mert csak akkor lesz az Otthon valóóságos szentély, társadalmi életünk paradicsomkertje, csak akkor fogja teljesíteni nagy hivatását, melyet minden hívő katolikus tőle vár.

Végezetül méltóztassanak megengedni, hogy előadásomban egy egyéni momentumot is beleszójek. Nekem, aki életem legszebb részét, gyermekkoromat töltöttem e város falai között, kit a legszebb emlékek fűznek ide azért, mert a legszebb emlékek mindig azok, melyek azon időből erednek, mikor a szív legfogékonyabb, — mondom, nekem sokszorosan nagy örömrömre szolgál konstatálhatni azt az óriási haladást, mely a hitélet intenzívítása tekintetében rövid idő alatt itt ez őskoronázó város falain belül tapasztalható; végtelenül boldogít ez azért, mert tudom, hogy fontos az oly erkölcsi testület sulya, mint a minő egy város nemcsak anyagi erejében, nemcsak gazdagságában, hanem mindenekelőtt lakosságának erkölcsi értékében rejlik, azért, mert bár sokat, sőt talán mindent el lehet érni itt e földön anyagi erővel, munkával és kintarással, azonban mindent el lehet veszíteni egy csapásra, ugyszólván egy pillanat alatt, ha nem él az emberek szívében — lelkeben az az erkölcsi érzés, melyet első sorban a vallás táplál, mely az emberi intézmények stabilitásának ugyszólván egyedüli alapjai.

Es ha m. t. közönség, munkásságom által mint e kör elnöke csak egy parányi is hozzá fogok járulhatni ezen nagy erkölcsi érték növeléséhez, boldog leszek, mert akkor lerőttem legalább egy részét azon tartozásnak, melylyel hála fejében az itt elöltött gyermekveim boldogságának révén ezen város iránt tartozom.

Most pedig megköszönve Öméltóságának, a megyéspüspök urnak, hogy körünkben megjeleneni és magas megjelenésével az ünnepély fényét emelni kegyes volt és megköszönve e város közönségének nagy érdeklődését, mely kifejtendő munkásságunknak életelem, Isten áldását kérem e házra és az ebben folytatandó munkánkra és a mai ünnepélyt ezennel berkesztem.

Zugó taps éljenzés volt a válasz a magasreptű s a szívek mélyéig ható beszédre.

A befeljezést a honvédenek adta meg egyszerű apparattussal adván elő Kéler Béla ünnepi nyitányát.

A megnyitási ünnepély után a közönség

szétosztott a termekbe, megbámulva azoknak a praktikus és kényelmes beosztását, a Kör helyiségeinek kedves eleganciáját. Minduntalan felhangzott a dicséret, melyet Say Ferencre halmoztak, a ki ugyyszólván semmiből tervezte e nagyszerű épületet. Havranek Antal dicsőítései valamint Vida Géza józtlése szintén megkapták az érdemszerinti dicséretet.

Két óraker megkezdődött az ebéd, melynek minden fogása bebizonyította, hogy Cherveny Ferencben olyan vendéglőst nyert a Ház, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

A diszebednél az asztalfőn dr. Vározy Gyula megyéspüspök ült, mellette jobbról Fiáth Pál báró főispán, balról Gaudernack József altábornagy. A főispán mellett Zichy János gróf, mellette Kégl György s Károly János c. püspök foglaltak helyet. Gaudernack altábornagy mellett Havranek József, Jámborfiy Kálmán ezredes, Darócy István törvényszéki elnök ültek. A fősasztaltól merőleges irányban még három asztal volt, melyeknél a következők ültek:

Albrecht József, Angeli István, Angeli Nándor, Antal Ferenc, Antoni Énok, dr. Bierbauer Viktor, Bilkei Ferenc, Binder Ferenc, Bogyai Andor, Bokor Lajos, Bonitz Ferenc, Brunner János, Chay Antal, Csáp Miklós, Czollner Vince, Diebala György, Dornis István, Eisenbarth Ferenc, dr. Eisenbarth Károly Ehmman József, Emhecht József, Endersz Sándor, Erdős József, dr. Faludi Miksa, Fery Oszkár, báró Fiáth Elemér, Flaskár József, Fűtis Miklós, Fricay Richard, Fröschl János, Garó Gyula, Gebauer Miklós, Gebhardt Béla, Geiszt József, Gerenday Gyula, Giffing Ede, Glasz Károly, Gönczöl Antal, Gremperger István, Haszák Kázmér, Havranek Antal, Havranek Lajos, Havranek Jenő, Heckenast Kálmán, Heisel Izidor, Heltay Jenő, Hermann Ede, Homor Kálmán, Hübnér Károly, Imrich Viktor, Kaltenecker Márton, dr. Kaltenecker Viktor, Kálóczy Gyula, Keczás Izidor, Keller Károly, Kenessey László, Kenessey Zsigmond, Keresztés Ignác, Kirisits Bódog, dr. Klaucz György, Klóknér József, Knitthoffer János, dr. Knitthoffer Károly, Knitthoffer György, Knazovitzky Béla, dr. Kneitel Ferenc, Koller Gáspár, Konrád Kálmán, Kováts Alajos, Kováts György, Kováts István, Krécsy Miklós, Kren Ignác, Kristóti Károly, Kubik János, Lakatos Frigyes, Lambert Vilmos, Lambrecht Ferenc, Lindermann Antal, dr. Lurja Aladár, Mayer Károly, Mayerhoffer Ferenc, Majoros Ernő, Mányai Mihály, Meszleny Benedek, Meszleny Pál, Medgyesy József, Molnár Béla, Molnár Viktor, Mráz Vencel, dr. Nagy Ignác, Naszluhácz Imre, Namessy János, Németh István, Németh Vince, dr. Palánszky Miklós, Pápay Nándor, id. Pásztori Sándor, ifj. Pásztori Sándor, Peék János, Pete János, Péntes József, Péch Béla, Pótsits Mihály, Pfinn István, Procopius Pál, Plosssek Ferenc, Rauscher Béla, Reé István, dr. Rifler Dezső, Say Ferenc, dr. Say Viktor, dr. Schlamadinger Jenő, Schlamadinger Lajos, dr. Saára Gyula, Scherer Kamil, Schnetzer Nándor, Siposs Gyula, Scheirich Antal, Sólyom Béla, Sólyom Károly, Sövegjártó János, Schilhan János, Seidel János, dr. Steiner Jákó, Streit Ferenc, Sz. Bakos András, Szelits János, Szitter János, Szency Győző, Szelestey Károly, Szekfü Ignác, dr. Szabady József, Szakolcay Lajos, Szalka János, dr. Szűts Andor, Szuboris Jenő, Tamás Vilmos, Tóth Alén, Tóth Artur, Tóth István, Tóth László, Truka József, Trummer Sándor, id. Turay Antal, Turay Endre, Vaimár Ferenc, Vaimár Béla, dr. Vargha Damján, Wertheim Armin, Vértes József, dr. Vértesy Géza, Vida Pál, Vida István, dr. Viszota Alajos, Weichinger Sándor, Wencell József.

A pezsgő után dr. Vározy Gyula megyéspüspök a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt Uraim!

Nagy lelki gyönyörűséggel hallgattuk ma Méltóságos gróf Zichy János urnak, Katolikus Körünk nagyérdemű, jeles elnökének magasról szóló beszédét, melyben ékesszóló szavakkal vázolta előttünk mai ünnepségünknek magasztos jelentőségét, vallásérkölcsei, társadalmi és politikai nagy horderejét. Hasonló élvezettel és élénk érdeklő-

dással figyeltünk az építő vízottság buzgó fejének, főtisztelendő Gremperger István kanonok urnak ünneplés megnyitó beszédére, melyből ezen díszterem keletkezésének történetét kívül azon okokat is megértettük, melyek a fenkölt gondolkodásu építőbizottságot arra bírta, hogy ezen díszes ternet Szent István honalapító nagy királyunk dicső nevével ékesítsék fel.

En ezen elnevezést igen szerencsés, igen mély jelentőségű gondolatnak tartom. Mert szent István neve nem csupán egy hathatós védőszentnek, egy magasztos ideálnak fogalmát rejti magában, hanem egy nagytartalmu programot, sőt többet mondok, valóságos világnézetet, a keresztény királyság eszméjét fejezi ki.

Szent István egész egyéni gondolkodásán és egész nyilvános államalkotó és kormányzó politikáján két vezérgondolatot látunk végigvonulni, melyeknek egyike a keresztény valláshoz, a katolikus egyházhoz és annak látható fejéhez való rendületlen hűség és ragaszkodás, a másik a királyi korona fényének és tekintélyének megállapítása és fejlesztése volt. És én épen azért helyen való dolognak tartom, hogy ma, midőn ezen szent István nevét viselő és a hagyomány szerint Szent István egykori királyi palotájának helyén épült ternet felavatjuk, mi is ezen két nagy gondolatnak hódoljunk.

Meg vagyok tehát győződve, hogy teljesen szent István szellemében és az ő magasztos intencioja szerint járunk el, midőn ezen ünnepélyes alkalommal tekintetünket mindenekelőtt az örök város felé, Krisztus földi helytartójára fordítjuk, midőn az e terebben elhangzó első pohárköszöntővel dicsőn uralkodó X. Pius pápát, egyházunknak az egész katolikus világ köztisztelőjét és szeretetét bíró látható fejét, hazánkban és nemzetünknek lelkes barátját és jóakaró atyját szerető szívünk egész melegevel üdvözöljük és buzgó imával óhajtuk, hogy Szentesség Atyánk Isten-től minden jóval megáldva még igen soká boldogul éljen!

De szent István iránti kegyeletünk, az ő magasztos eszméi iránt való lelkesedésünk és valljuk meg, magyar katolikus szívünk benső ösztöne egyszerre mind arra is buzdítanak bennünket, hogy szent István király dicső utódának, az ő szent koronája legméltóbb viselőjének, rajongva szeretettel föltekünk és királyunknak a legmélyebb hódolat és legbensőbb szeretet adóját lerójuk.

Melán nevezzzük a magyar királyi koronát szentnek, nemcsak azért, mert a hagyomány szerint a pápa isteni sugallatból küldte azt szent Istvánra; nemcsak azért, mert az két szent királyunk honlókát övezte; nemcsak azért, mert azt törvényeink értelmében csak az egyház által föltek király viselheti; hanem azért is, mert a király személyét minden katolikus magyar szemében az isteni tekintély visszénye környezi. Mi magyarok azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy Felsőcsé Urunk fényes uralkodói erényei teljes összhangzatban vannak királyi koronájának ragyogásával, és buzgó imával körjük Isten, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsőcsé hű magyarjainak boldogságára még igen soká éltesse. Éljen a király!

A közönség állva halgatta végig a szép beszédet, mely után ifj. Zichy János gróf a megyéspüspökre a következő nagyhatású szavakat mondotta:

Mélyen tisztelt Uraim!

Ne méltóztassanak szerénytelenségnek tekinteni, hogy a mai nap folyamán már másodszer emelek szót, de úgy érzem, hogy kötelességet mulasztanék akkor, ha ezt nem tenném. Egy férfi akarok éltetni, akit mindannyian szeretünk, mert végtelenül szeretetreméltó, mindannyian tisztelünk azért, mert fenkölt nagy tulajdonságai felületlenül tiszteletet parancsolnak; mindannyian bámulattal és csodálattal vesszük körül azért, mert ő a legnagyobb emberi tulajdonságokat a legtökéletesebb harmoniában önmagában egyesíteni tudja. E férfi főtiszt. dr. Vározy Gyula megyéspüspök ur ő méltóságú, aki nagy mint ember azért, mert megközelíti a keresztény tökéletességet; erős, szilárd meggyőződéssel párosítja a végtelen türelmet; elvhu és bátor, de egytiall végtelenül jó és szelidlelkű. De nagy mint egyház-

fejedelem is azért, mert nemcsak pásztor, aki a gondjaira bizott lelkeket őrzi, hanem hadvezér is, aki kezében tartja a zászlót, lelkesíti katonáit és irányt jelöl. Ezeket a nagy tulajdonságokat pedig körülveszi az, ami személyének végtelen bájt kölcsönöz: a keresztény alázatosság.

Ezeket a nagy tulajdonságokat egyesíti magában az ő szíve, melynek kisugárzó melege tápasztaljuk; azt tapasztaljuk első sorban mi katolikusok, hogy ő nemcsak egyházmegyénk feje, nemcsak lelkipásztorunk; nemcsak vezérünk, hanem valóságos atyánk. Igen, m. t. Uraim, az ő szíve az az archimedési pont, melyből ha akarná, ki tudná sarkaiból emelni egyházmegyéjét. De ő ezt nem teszi, hanem mindig közelebb hozza önmagához, mindazokat, a kiket szeret. Teljesen egyesültünk tehát vele, mi hivi de egyesültek vele társadalmi és vallástkülönbség nélkül mindazok, kik őt mint embert tisztelik és szeretik. Azt hiszem tehát, hogy mindnyájunk szívéből veszem az óhajást és kívánságot, hogy a Gondviselés Ő méltóságát egyházának, hazájának, püspöki megyéjének, hivcinek javára és boldogságára, minden barátjának örömére sokáig, nagyon sokáig éltesse!

Zúgó éljen volt e beszédre a felelet, jelezvén, hogy a szónok valamennyi jelenvolt szívének hangulata szerint beszélt.

Nagy Ignác dr. a vendégeket köszöntötte fel a következő szóp beszédében:

Igen tisztelt Uraim!

Van-e e díszes társaságban — aki ne gyönyörködött volna az üde életképben, midőn a ház pitvarában — az eres alján az Isten-fecske fészket rak?

Van-e, a ki elmulasztotta volna megfigyelni e madárkának édes, dallamos-csicsergő hála énekét? mikor kiszemelte-megalálta a fészket jó helyét, — mikor naponta csicsergő dalával kezdi-vegezi-folytatja a fészkekrakást; mikor már örömet zengi, hogy a gondos anya a kész fészket puha ölán melengelti kicsinyeit.

E madárka pedig csak ösztönét követi; — mennyivel magasztosabb az Isten képre alkotott ember érzése, mikor önmagának-szeretteinek-családjának otthont épít. — En láttam, — hiszem az itt egybegyűlték is — talán kivétel nélkül láttak már ily boldogságot, a mikor a gondos családapa — a verejtékes munkában osztozott életparájával — otthonukká avatják a szerzeményes új hazát, — reményekkel telten, hogy az legyen örömeiknek fészke, családi boldogságuknak tanyája, hova majd az ifjak vigadni — az öregek nyugodni megrternek.

De ez még csak egy családnak az öröme; — azért hányszor batványozottabb a lélekemelő tudat ott, hol a felebaráti szeretet emel ily fényes otthont az összetartásnak.

A keresztény szeretet alkotta ezt, hogy befogadja mindazokat, kik tisztán önzetlenül szeretni, együtt érezni tudnak.

A mai házatavás ünnepe igazolja, hogy a tervezők, az áldozók nem terméketlen sziklára — fogékony talajba vetették a magot; a szeretet az összetartozás magasztos érzete gyűjtötte egybe itt e fényes társaságot.

Köszöntjük és üdvözöljük mindazokat, kik szeretettel jöttek közénk, mi szeretetünk teljes melegevel öleljük keblünkre a velünk együtt-érezőket.

Köszöntjük és üdvözöljük: a hatóságok, az erkölcsi testületeknek jelen levő képviselőit, kik eljöttek, hogy tanulj legyének ez „otthon” felszentelésének, melyet a szeretet vallásával népet boldogító első szent királyunk székvárosában a második ezredév kezdetén az ő nevének dicsőítésére „Szent István Terem”-nek keresztelnek az alapítók.

Szent István szelleme örökdiék e terebben, őrzi, oszlassa el a bujdosó király átkát; sugározzon ki ismét a felebaráti szeretettel az önzetlen hazafé-érzés, mely megtanítja, hogy a második évezredben miként szeresse igazán önzetlenül a magyar a magyart; hogy abból régi fényre derüljön és viruljon a hon.

Ezen szent eszmének és érzésnek legyenek fecskéi, hirnökei az itt együtt tünneplők, kik ezen érzéstől áthatva távoznak, azokat éltesse a magyarak nagy Istené!

Szóltak még Tamás Vilmos esp. plebános, a ki klasszikus szép latin dikciójában a megyéspüspök egészségére ürítette poharát. Saára Gyula dr. pedig az ő megszokott lendületes ekesszólásával Say Ferencet, az építés tervezőjét, Krécsy Miklós kir. mérnök ellenőrzőt, s dr. Klancz Györgyöt, az építés fáradhatlan szorgalmu ügyvivőjét éllette.

A hangulat oly vidám és zajos volt, hogy a közönség még 4 óra után is alig akart mozdulni az asztalok mellől, pedig akkor már a honvédeknek készülődött a nagyszabásu koncertre.

Nem hisszük, hogy Frycay Richárd produktált volna hasonlót a vasárnapi hangversenyhez, a mióta Fehérvárott van. Egész tudását, egész ambícióját helyezte a darabelőadásába, hiszen meg volt már a mire évek óta hasztalanul várakozott, egy olyan terem, mely az akusztikát illetőleg semmi kívánni valót nem hagy maga után. Az a bámulatos fegyelem, mely Frycay zenekarában tapasztalható, a művészi tudás, a finom műnianszozás oly tökéletesen érvényesült, hogy csak a legnagyobb magasztalással szólhatunk róla. S a közönség valóban halás volt a kitűnő muzsikuskak a felséges élvezetért.

UJDONSÁGOK.

— Uj városi bizottsági tag. Vasárnap történt meg a választás az üresedésben volt *palotavárosi* bizottsági állásra. A választás a legszebb rendben folyt le a selyem-utcai elemi iskola helyiségében. Beadott összesen 147 szavazat. Eből id. *Streit* Ferenc kapott 96-t Héjj Imre 37-t. A választás teljesen önkéntes megnyilvánulása volt a polgárok bizalmának s így annál megtisztelőbb azon egyeneslélkü, kipróbált becstelenségű férfiura nézve, kiben a bizalom összpontosult. Ő maga egyetlen lépést sem tett megválasztása érdekében, miután épen most hosszas betegséget állt ki és házából ki sem mozdulhatott. Midőn örömlünknek adott kifejezést a szerencsés választás felett, kívánjuk, hogy az új városatya minél jobb erőben és városunk közügyeinek minél nagyobb hasznára tölthesse be hivatalát.

— Az Amatőr-Klub jelmezes estélye az eddigi tervtől eltérőleg nem január hó 6-án hanem ugyanazon hónap 13-án fog megtartatni a kath. egyesületi ház Szent-István termében.

— Sakkélet. Sakkköz társaságunk tegnap este az Otthonkavéházban levő körhelyiségben tombola versenyt rendezett a tagok s nagy közönség élénk érdeklődése mellett. A verseny folyamán díjat nyertek: Auerbach Gábor, Belák Ferenc, Berényi István, Exner Győző, Falvai István, Festetics Bennó gróf, dr. Friss Adóf, Janikievits Vazul, Lukács László, Meisel Ödön, Németh István, Raics Demeter, Stréda Antal, Tomm Béla, Vadász József. Az igen csinos nyereménytárgyak közül kiki a győzelem sorrendjében választgatott. A tegnapi tombolaverseny reményt nyújt arra, hogy a jövő év elején kezdődő nagy verseny iránt még fokozottabb lesz az érdeklődés a játszmák komolyabb jellege, de meg a díjak lényegesebb volta miatt is. A sakk-kör életrevalóságát s azt igazolja a tegnapi verseny is, hogy megfelel feladatának s kitűzött céljának.

— Elvágta a nyakát. Az gyakran fordult már elő, hogy valaki azért sietett a halálba, mert félt a katonaszkodástól. Hogy azonban akadjon olyan legény is, aki annyira vágyódjék az egyenruha után, hogy miatta elvágja a nyakát, ez már csakugyan legény-specialitás. Fülöp Németh Pál 20 éves legény, Szeder-utca 55. sz. a lakos tegnap este 7 óra tájban beretvával elvágta a nyakát. Simon alkaptány dr. Molnar József ker. orvossal megjelent a helyszínen s az első segélynyújtás után beszállította a Szent-György kórházba. A legény sebe nem életveszélyes. Az öngyilkos ifju elpanaszolta, hogy katonának akart menni, de az anyja ehhez nem adta beleegyezését s ez annyira elkésértette, hogy nem volt kedve többé az élthez.

— A főreáliskola Vörösmarty-ünnepélye. Minden ízében sikerült Vörösmarty-ünnepélyt rendezett szombat délután a főreáliskola önképzőkörre, mely a nagy költőkirály nevét viseli s így különös hivatás: érez magában, hogy évről-évre nyilvános ünnepség keretében áldozzék a halhatatlan magyar költő emlékének. A program első száma a *Hymnus* volt, melyet az ifjusági énekkar Fricsay karmester vezetésével énekelt. Ezt követte *Fábián* Gáspár önképzőköri ifjusági elnök megnyitó beszéde. Egymást érték e beszédben a szebbnél szebb költői képek, megvolt benne a szónoki lendület, előadásán pedig az eszmékért való ifjui lelkesedés melege áradt szét. Ezután Klein Rezső adta elő mély érzéssel Vörösmarty "Vén cigány"-át. Majd dr. Fürst Aladár tanár olvasta fel értékes tanulmányát Vörösmarty és Székesfehérvár címen. *Szilberger* József ügyesen adta elő hegedűn Bloch "A puszták fia" című darabját. Ennek végeztével ismét a kar éneke hangzott fel; a derek karmester bravuros vezetésével néhány népdalt adott elő. *Singer* Ernő és *Ványi* Zsigmond a *Vérnás*-ból adtak elő drámai erővel és hűvel egy részletet, *Braun* Győző pedig hegedűn *Hubay*: *Pusztai hangjai* játszott a kiváló precizitással. A szép ünnepélyt a *Szózat* hatalmas akkordjai rekeszték be.

— Előléptetések a DV-nál. A DV-nál Kovács Alajos államfőnök, városi biz. tag I. oszt. felügyelővé, Elefánthy Alfréd fogalmi ellenőr II. oszt. felügyelővé, Pálmai János III. oszt. felügyelővé, Schilhan János fűtőházi főnök I. oszt. főmérnöké, Barca Ignác I. oszt. ellenőrré, Mihálka Pál forgalmi hivatalnokká és Rosenhein Samu II. oszt. mérnöké léptek elő.

— Az öregbakák szabadságolása. Végrehalára megnyílt az öregbakák előtt a kaszárnya ajtaja, szabadságolták az obstrukció miatt visszatartott katonákat. Bokrétra került az extrasapkához s a szabadságos kis könyv értéke kiszámíthatatlan volt. A kaszárnyák, melyek többi időben a méltatlanság panaszhangjától voltak zajosak, most az öröm tanyái lettek. Vasárnap ültöt a szabaddulás órája s ma már a szabadságolt öreg gyerekek hozzátartozói körében élnek a szabad élet örömeit.

— A szeretet munkája. A városi hatóság kezelésére bízott Orsonits és Töltenyi-féle alapítványok évi kamatait, mintegy 431 koronát csütörtökön d. u. 2 órakor osztja szét az alapítók intencióihoz híven *Ree* István rendőrfőkapitány. Segélyre jogosultak a helybeli elszegényedett iparosok, illetve azok özvegyei.

— Tánctanfolyam. Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy táncintézetemet a *Szent István-utca 11. sz. alatti* házban (Marosy-ház) megnyitottam. A második táncanfolyamra már megkezdődtek a beiratások. Előkelő családok gyermekei részére a táncanfolyam 1904. évi január 10-én veszi kezdetét s a megállapítandó napokon d. u. 5—7 óráig tart. Beiratásokat elfogadok *Iskola-utca 8. szám* a. (Paulovits-ház.) lakásonon naponként d. e. 9—12 óráig. és d. u. 3—5 óráig. Midőn végül Székesfehérvár szab. kir. város közönségének szives pártfogását kérem, magam részéről lelkiismeretes munkámmal óhajtom kiérdemelni a további bizalmat is. *Baner Antal Zsigmond* táncitanár, a "Magyarországi táncitanítók egyesületé"-nek ellenőre, a képezde vizsgabizottsági tagja.

— Öngyilkossági kísérlet. Olesó az élet, ebben a hitnélküli világban nem ismerik az értékét. Minden csakélység elég arra, hogy egy egy életbe kerüljön. Bukadin Dömötör budapesti dohánnyári munkás esete is ezt igazolja. Szombaton éjjel Székesfehérvárra jött, az Apáca-utcai Zsürger-féle korcsmába szállt meg, hol vacsoráját és szállását előre kifizette. A reggeli órákban sokáig nem mutatkozott s kinyitván aajtáját kiderült, hogy egy 7 milliméteres revolverből 4 golyót röpített a fejébe. Teljesen eszméletlen állapotban a Szent-György kórházba szállították. Allapota a nagy vérvesztés folytán reménytelen. Az öngyilkos budapesti háziasszonyával, kit reménytelenül szeretett, össze vezetett s ez érlette meg benne a rettenetes elhatározást.

— Gyermekek karácsonya. A felsővárosi, Szent Józsefről nevezett róm. kath. ovoda az az eddigi szokáshoz híven, az idén is f. hó 24-én d. u. 4 órakor karácsonyi ünnepélyt rendez, melyen az érdeklődő közönséget is szívesen látja a vezetőség.

SZÍNHÁZ.

Szombat, dec. 19.

A modell. *Szuppé* Ferenc szép zenéjű operettje "A modell" szombaton este került bemutatóra jó előadásban. A modern szellemű darabot, melyet meglehetősen hidegen fogadtak a közönség, nem a legjobb hír előzte meg, s ez lehet az oka, hogy a nézőtérben sok volt az üres hely. Azt észlelték, hogy az egész darabban a finom pikantériát messze tulszárnyaló frivolitás vonul végig. Aki ezzel a föltevással ment a bemutató előadásra, az nagyon csalódott, mert egy jelenetet kivéve, — a mely szintén igen diszkretn történt, — semmi frivolitás nincs a darabban. A híres fűgalevelé kosztiim, a direktor józ izlésére legyen mondvá elmaradt. Maga a darab elé silány dolog. Cselekménye vajmi kevés és nem is érdekes. Egy milliomas számai gyáros házassága a nem nagyon banatos és nem kicsi özvegygyel, valamint a rikkancs szerelme a takaros mosóleány iránt, aki különben meglehetősen egy festő modellje, nem tudott érdeklődést kelteni, bár színészeink mindent megtettek a siker érdekében. Az operette néhány igen csinos zenészmama nem maradt hatás nélkül. A szereplők ambíciós játéka, valamint az ügyes rendezés mégis élvezhetővé tette az előadást. Nem a szereplőkön mult, hogy a publikum nem igen tudott fölmelegedni. Colette mosonót *Tomory* Melisa személyesítette sok temperamentummal. Színpadra léptekor díszes virágbokrétát kapott. Ez okozta e vagy más, nem tudjuk, de olyan zavar volt rajta észlelhető, hogy belépő dalát alig tudta végig énekelni. Később azonban annál pazarabban bant szép, tiszta csengésű hangjával. A közönség dalait zajosan megtapsolta. Kiváló alakítását nyújtott *Gulyás* Menyhért, aki *Nikoló* rikkanccsot játszott a tőle megszokott ügyességgel. Gulyás sokoldalú, kitűnő színész, akinek alakítását mindig szívesen látja a közönség. Neki is bőven kijutott az elismerő tapsokól. *Szalóky* Dezső (szalami gyáros) sok derűtséget keltett józjú mókáival. Sikerült kuplét sokszor megismételtették. Kedves volt a kis *Jakabfy* Jolán, mint Stella. *M. Nagy* Mari az özvegyet adta sikerrel és jó volt festő szerepében *Baranyai* is.

Karácsonyi álom. Kit ne illette meg karácsonyi szent ünnepe! A színház nagyon megbecsülendő munkát végzett, amidőn nagy gondjál és fáradsággal batanulta Gárdonyi Géza alkalmi darabját, és a nagy ünnep előestéjén be is mutatja. A meseje egyszerű és költői. Falusi betlehemes juhászok betévednek a nagyvárosba és közben betérnek a színházba. A színházi rendező épen ki akarja őket utasítani, mikor megjelentek az igazgató és az az ölete támad, hogy a saját személyzetével és kiállításának hozzáadásával eljatszatja velük a betlehemi játékok. Fényes, pazar kiállítással kerül e poetikus mű nálunk színe. A figyelmes direktor tekintettel arra, hogy a darabot a kis gyermekek is megtekinthessék, az előadást *csütörtök délután 4 órára* tűzte ki. A látványos alkalmi darabra felhívjuk a közönség figyelmét.

Nagy karácsonyi vásár!

Az összes raktáron levő rőfös áruk, u. u. szövetek, barchetek kiárusítása miatt mélyen leszállított áron adatnak.

Üzlethelyiség:

Pollák Artur
a Zichy-házzal szemben.